

Broedvogelinventarisatie Noordoost-Losser 2013

1. Inleiding

Tijdens het najaarsoverleg in november 2007 tussen een afvaardiging van VWG Losser en SBB werd besloten om in het voorjaar van 2008 een broedvogelinventarisatie in enkele SBB-terreinen te laten uitvoeren. De SBB-terreinen Ezelsgoor (gemeente Dinkelland), Stroothuizen, Beuninger Achterveld en Punthuizen (alle in de gemeente Losser gelegen) werden toen door vier telgroepen van de Vogelwerkgroep Losser via de BMP-A methode op broedvogels onderzocht. SBB zorgde voor de vergunningen en het kaartmateriaal. Tevens werd afgesproken om de tellingen na 5 jaar te herhalen om de populatieontwikkelingen in beeld te krijgen.

In 2013 zijn drie van de vier terreinen op dezelfde manier gekarteerd, merendeels door dezelfde tellers. Aangezien de BMP-telploeg van VWG Losser dit jaar minder tellers kende, werd besloten het Ezelsgoor, dat buiten het werkgebied van VWG Losser lag, niet te tellen, maar in plaats daarvan de tussenliggende gebieden tussen Stroothuizen, Beuninger Achterveld en Punthuizen te onderzoeken. Er zijn aan de drie bestaande BMP-A plots Stroothuizen, Beuninger Achterveld en Punthuizen drie deelgebieden toegevoegd: Puntbeek, Punthuizen-totaal en Strengveld. Het deelgebied Punthuizen (SBB) is een onderdeel geworden binnen Punthuizen-totaal.

Mochten in de toekomst de onderzochte gebieden aan de EHS worden toegevoegd dan ligt er dus al een ornithologische basiskartering voor het gehele gebied.

Met veel enthousiasme is de inventarisatie uitgevoerd en de resultaten waren best verrassend, zeker wat betreft de nieuwe deelgebieden. De gegevens van het onderzoek kunnen door SBB gebruikt worden om het beheer in de terreinen verder af te stemmen. Tevens is er nu een vrijwel compleet overzicht van alle voorkomende broedvogels en hun locatie in de onderzochte terreinen.

De gegevens van de BMP-A inventarisaties zijn ook aan Sovon doorgegeven.

2. Gebied

De BMP-A plots liggen ten oosten en zuidoosten van Denekamp tegen de rijksgrens in atlasblok 29-32. De totale oppervlakte van de gebieden bedraagt 436 ha. De deelgebieden zijn:

<u>Deelgebied</u>	<u>Oppervlakte</u>
1 Stroothuizen	38 ha
2 Strengveld	84 ha
3 Beuninger Achterveld	47 ha
4 Punthuizen (SBB)	45 ha
4 Punthuizen-totaal	96 ha
5 Puntbeek	171 ha

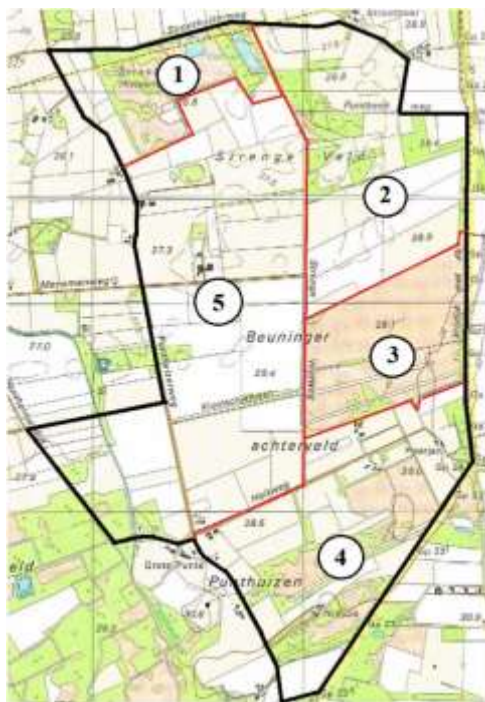

Fig. 1: Ligging BMP-A plots

3. Methode

De deelgebieden zijn via de BMP-A (alle soorten) methode geïnventariseerd volgens de Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek (van Dijk A.J. & Boele A. 2011). Dit jaar is er gewerkt met het nieuwe Autoclusteringprogramma van Sovon. De gegevens zijn per deelgebied doorgegeven aan Sovon. De shape-files van Autoclustering zijn doorgestuurd naar SBB, waardoor de territoria rechtstreeks in hun GIS-programma kunnen worden ingevoerd.

4. De tellers

De tellers per deelgebied waren:

1 Stroothuizen	Ben Hulsebos (coörd.) en Bennie Egberink
2 Strengveld	Rudi Lanjouw (coörd.), Richard Kiemeneij en Angelique Lamme
3 Beuninger Achterveld	Rudi Lanjouw (coörd.), Richard Kiemeneij en Angelique Lamme
4 Punthuizen	Niels Leerling (coörd.), Richard Kiemeneij en Angelique Lamme
5 Puntbeek	Rudi Lanjouw (coörd.), Richard Kiemeneij en Angelique Lamme

5. De resultaten

Algemeen

In de volgende tabel staan de algemene resultaten van ons onderzoek. De gegevens bij Punthuizen-totaal zijn inclusief Punthuizen (SBB).

Gebied	Aantal soorten	Rode Lijstsoorten	Aantal terr.	Dichtheid per 100 ha	Oppervlakte
1 Stroothuizen	54	7	290	763	38 ha
2 Strengveld	47	8	221	263	84 ha
3 Beuninger Achterveld	43	9	213	453	47 ha
4 Punthuizen (SBB)	58	13	361	802	45 ha
4 Punthuizen-totaal	65	16	586	610	96 ha
5 Puntbeek	66	13	417	244	171 ha

Tabel 1: Algemene resultaten BMP-A per deelgebied

Per deelgebied

In de volgende tabel staan de aantallen territoria van de broedvogels per deelgebied. Een 0 betekent dat de soort wel is gezien in het terrein, maar geen geldig territorium had. Dit geldt niet alleen voor de waarnemingen van territoria tijdens de inventarisaties, maar ook voor aanvullingen uit www.waarneming.nl.

Soort	Stroothuizen	Strengveld	Beuningerveld	Punthuizen-totaal	Puntbeek	Totaal
Dodaars	0					0
Grauwe Gans	1				2	3
Gr. Canadese Gans	1					1
Nijlgans	2				0	2
Wilde Eend	2	1	0		0	3
Soepeend					0	0
Kuifeend					0	0
Havik		1	0	0		1
Sperwer	0			0		0
Buizerd	0			1	0	1
Boomvalk*	0			0		0
Torenvalk	0	0	0	1	0	1
Patrijs*	0				4	4
Kwartel	1	1	1	1	1	5
Fazant	3	0	1	1	2	7
Meerkoet	3				1	4
Waterhoen					1	1
Kievit	4	2		0	2	8
Watersnip*	0				0	0
Houtsnip	8		3	5	2	18
Grutto*	0			0	1	1
Wulp	1	1	0	1	2	5
Holenduif	1			7	5	13
Houtduif	8	4	4	17	11	44
Turkse Tortel				2	2	4
Zomertortel*			1	1		2
Koekoek*	1	1	1	1		4
Steenuil*				1	1	2
Bosuil	1		1	1		3
Nachtzwaluw*	3		8	6	1	18
Ijsvogel					1	1
Groene Specht*		1	1	1		3
Zwarte Specht	0	1	0	0		1
Grote Bonte Specht	7	3	5	9	5	29
Kleine Bonte Specht	0		3	4	2	9
Middelste Bonte Specht	0					0
Boomleeuwerik	2	0	7	5	1	15
Veldleeuwerik*	0	4	1	5	15	25
Boerenzwaluw*				18	37	55
Huiszwaluw*				39		39
Boompieper	24	14	27	34	15	114
Graspieper*	0	0		0	3	3
Grote Gele Kwikstaart					1	1
Gele Kwikstaart*		1		1	11	13
Witte Kwikstaart		0	1	4	5	10
Winterkoning	5	7		3	7	22
Heggenmus	10	6	1	7	12	36
Roodborst	13	13	6	23	6	61
Nachtegaal*			1			1
Zwarte Roodstaart				4	2	6
Gekraagde Roodstaart	8	5	9	13	6	41

Tapuit*		0	0		0	0
Roodborsttapuit	1	1	5	9	5	21
Paapje*	0			0		0
Merel	14	19	16	34	23	106
Zanglijster	7	4	4	12	6	33
Grote Lijster	3	1		4	1	9
Bosrietzanger			1		1	2
Grasmus	9	4	3	7	11	34
Tuinfluitier	7	7	1	6	6	27
Zwartkop	10	13	10	18	15	66
Tjiftjaf	10	16	7	26	18	77
Fitis	34	20	24	32	13	123
Spotvogel*	1	1	1			3
Braamsluiper	2		1		1	4
Goudhaan	0			6	1	7
Bonte Vliegenvanger	1	2		6	2	11
Grauwe Vliegenvanger*	1	3		6	2	12
Staartmees	4	2	1	7	4	18
Glanskop	3	2	1	7	0	13
Matkop*	2	2	3	5	1	13
Kuifmees	5	2	3	3	2	15
Zwarte Mees	2	1		3	1	7
Pimpelmees	7	4	3	14	10	38
Koolmees	10	4	9	22	12	57
Boomkruiper	6	7	2	13	7	35
Boomklever	1	2	0	2	4	9
Wielewaal*	1	1		1		3
Grauwe Klauwier*				1		1
Gaai	4	3	0	5	2	14
Spreeuw		1	0	7	5	13
Ekster					1	1
Zwarte Kraai	0		2	3	1	6
Kauw				12	1	13
Huismus*				16	29	45
Ringmus*				12	16	28
Vink	19	21	15	35	30	120
Groenling	1	1		2	2	6
Putter	2	1		0		3
Sijs	0			1		1
Kneu*	3	0	4	8	5	20
Appelvink	1	1	2	3	1	8
Goudvink	1	1	1	3	2	8
Geelgors	7	8	12	20	9	56
Rietgors	2			0	0	2
Aantal territoria	290	221	213	586	417	1728
Aantal soorten	54	47	43	65	66	84

Tabel 2: Aantal territoria per soort per deelgebied

Ben Hulsebos